

„Młodzi ambasadorami polskiej pamięci” – – reportaż z XXII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży

1 czerwca 2016 r. Warszawa. Sala Posiedzeń Sejmu. Eleganckie stroje, uśmiechnięte twarze, bystre spojrzenia. Duże emocje, odręczne notatki, koleżeńskie wsparcie. Duma z zasiadania w ławach sejmowych. Autentyzm. Pełni zapału młodzi ludzie – posłowie na XXII sesję Sejmu Dzieci i Młodzieży (SDiM).

Miejsca pamięci – materialne świadectwo wydarzeń szczególnych dla lokalnej i narodowej tożsamości – były tematem przewodnim tegorocznych obrad dziecięco-młodzieżowego Sejmu. W tej

sprawie posłowie i posłanki juniorzy podjęli również uchwałę, nad projektem której żywo dyskutowali. „Chciałem wszystkich Państwa prosić, Panie Posłanki, Panów posłów (...) o to, abyście po tej dzisiejszej sesji byli

także ambasadorami – ambasadorami polskiej pamięci (...)” – zaapelował do młodzieży Łukasz Kamiński, ówczesny prezes Instytutu Pamięci Narodowej. Słuchając wypowiedzi młodych ludzi przemawiających z mównicy sejmowej, chłopców i dziewcząt, obserwując ich niewerbalne reakcje na hasła: *patriotyzm, historia Polski, postawy obywatelskie, mała ojczyzna, członkostwo Polski w Unii Europejskiej*, odnosiło się wrażenie, że oto ambasadorów polskości ma się przed sobą.

„Działajmy aktywnie, pamiętajmy, kim jesteśmy. Pamiętajmy o Polsce!”, „Jeśli (...) chcemy (...) rozumieć, co się dzieje dzisiaj w Polsce, jakie są dzisiejsze stosunki międzynarodowe, jak głosować, na kogo też głosować, (...) musimy wiedzieć, jaka jest historia przede wszystkim wieku XX i XIX. Bez poznania dokładnie historii tego okresu, absolutnie nie

Obrady XXII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży otworzył marszałek Marek Kuchciński. Obrady prowadzili marszałkowie juniorzy: Jakub Żebrowski, Kacper Szymczak oraz Igor Żarnowski

możemy zrozumieć dzisiejszego społeczeństwa (...); „Więcej historii w programach nauczania, więcej lektur z kanonu naszej narodowej literatury, więcej programów edukacyjnych angażujących młodych ludzi, takich jak ten, w którym dziś uczestniczymy” – podkreślali w swoich wypowiedziach obradujący w sejmie uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

Sejm Dzieci i Młodzieży (SDiM) zbiera się w Polsce raz do roku w Dzień Dziecka od 1994 r. O mandat posła trzeba konkurować. W tym roku zadanie eliminacyjne polegało na podjęciu w dwuosobowych zespołach działań zmierzających do zwiększenia znaczenia miejsc pamięci historycznej w społeczności lokalnej poprzez upowszechnianie wiedzy o nich w lokalnym środowisku. Działania te trzeba było nie tylko zaplanować i wykonać, ale i ciekawie opisać. Prace nadesłało 626 uczniowskich par. Do wzięcia udziału w obradach zaproszono uczniów, których projekty były najbardziej interesujące.

Młodzi ludzie pytani o motywacje do udziału w projekcie edukacyjnym Sejm Dzieci i Młodzieży zaznaczali, że do uczestnictwa w przedsięwzięciu zachęcał temat – jego znaczenie i sposób, w jaki został sformułowany, oraz warunki udziału bardzo precyzyjnie określone w regulaminie przez Instytut Pamięci Narodowej. Kilkakrotnie z mównicy sejmowej padały słowa podziękowania dla organizatorów tegorocznej sesji parlamentu młodych: Kancelarii Sejmu RP, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ośrodka Rozwoju Edukacji, a w szczególności – Instytutu Pamięci Narodowej.

To z inicjatywy IPN-u młodzież w przededniu obrad sejmowych

Wystąpienie Łukasza Kamińskiego, ówczesnego prezesa Instytutu Pamięci Narodowej

Młodzi parlamentarzyści na posiedzeniu XXII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży

zobaczyła miejsca pamięci narodowej w Warszawie. „Będąc wczoraj na warszawskich Powązkach, uświadomiłam sobie ważną rzecz: (...) to dzięki bohaterom narodowym możemy dzisiaj tu być i nazywać się Polakami” – podzieliła się swoją refleksją młoda postanka. Oprócz Powązek trasę wycieczki wyznaczały m.in. dzielnica niemiecka z czasów okupacji, dawna siedziba Gestapo, dawny Dom Partii, pomnik Kopernika, powstańcza

Starówka, Pomnik Poległych i Pomordowanych na Wschodzie, teren getta warszawskiego, Pomnik Umschlagplatz, grób i pomnik ks. Popiełuszki, Muzeum Więzienia Pawiak.

Uczestnicy projektu edukacyjnego Sejm Dzieci i Młodzieży mieli okazję nie tylko zwiedzić Warszawę szlakiem miejsc pamięci narodowej, obradować w sali polskiego parlamentu i głosować nad projektem uchwały,

Młodzież w czasie zwiedzania miejsc pamięci narodowej w Warszawie

lecz także doświadczyć pracy w komisji sejmowej. Kto mógł w niej pracować, tworząc projekt uchwały w sprawie miejsc pamięci? Najlepsi z najlepszych, czyli dwa najwyżej ocenione zespoły uczniowskie z każdego województwa.

„Zobaczyliśmy, jak tak naprawdę pisze się ustawy, jakiej to wymaga pracy. To nie jest takie łatwe, jakby się mogło wydawać (...). Nawet jeśli widzimy pustą salę sejmową, nie oznacza

to, że posłów nie ma w pracy, tylko że pracują w komisjach” – dzielili się refleksjami z reporterkami TRENDÓW.

Co zawiera uchwała XXII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży? Młodzi chcieliby upowszechniania informacji o miejscach pamięci w Polsce i za granicą (z wyłączeniem miejsc pamięci poświęconych organizacjom – lub ich członkom – działającym na szkodę Polski w czasie II wojny

Głosowanie nad projektem uchwały

światowej). Proponują utworzenie ogólnodostępnego katalogu takich miejsc znajdujących się na terenie kraju. Zalecają wyróżnienie miejsc pamięci w przestrzeni publicznej poprzez odpowiednie ich oznakowanie. Apelują o umożliwienie uczniom pogłębiania wiedzy z zakresu historii regionu oraz lokalnych miejsc pamięci, a także ujmowanie tematyki miejsc pamięci i historii regionu w obowiązkowych projektach edukacyjnych. Oczekują od ministra edukacji narodowej sfinansowania każdemu uczniowi co najmniej jednego wyjazdu do miejsc pamięci. Wreszcie postulują o zapewnienie młodzieży swobodnego wyrażania opinii na tematy związane z bieżącym funkcjonowaniem państwa oraz w sprawach bezpośrednio związanych z młodzieżą, a co za tym idzie – o powołanie Sejmu Dzieci i Młodzieży na roczną kadencję.

Młodzi chcą mieć głos, młodym nie są obojętne sprawy Polski. Jeden z posłów juniorów tak podsumował pracę dziecięco-młodzieżowego parlamentu: „uchwała, jaką podejmujemy, nie ma większego znaczenia (...). Jednak pokazuje jedno: siłę kompromisu i owocnej pracy, jaką możemy dać wciąż odradzającej się Rzeczypospolitej”.

Młodzi mają świadomość, że uchwały podejmowane przez SDiM nie mają mocy prawnej, marzy im się jednak, żeby dorośli ustawodawcy brali pod uwagę ich postulaty. Na ich apel odpowiedziała minister edukacji narodowej Anna Zalewska. Nie tylko zobowiązała się do przesłania uchwały XXII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży do jednostek samorządu terytorialnego w kraju, ale przede wszystkim poinformowała, że decyzją prezesa rady ministrów Beaty Szydło powołano Radę Dzieci i Młodzieży Rzeczypospolitej Polskiej

przy Ministrze Edukacji Narodowej. „(...) będziecie przy ministrze edukacji po to, żeby (...) móc się wypowiadać na tematy związane z systemem edukacji” – powiedziała minister Anna Zalewska. Rada ma mieć roczną kadencję, a oficjalnie została [powołana](#) 1 października 2016 r. Młodzi parlamentarzyści entuzjastycznie przyjęli zapowiedź minister edukacji o powołaniu Rady. Po zakończeniu posiedzenia Sejmu wielu z nich zgromadziło się wokół Anny Zalewskiej, prowadząc z nią jeszcze długo zakulisowe rozmowy.

Reprezentacja młodzieży, która zasiadła w ławach sejmowych, deklarowała różnorodne poglądy, prezentowała różną kulturę wypowiedzi, podejmując aktualne społeczno-polityczne tematy. Mimo widocznych różnic łączyło ją jedno: świadomość narodowej tożsamości. Czy będą trzymać wysoko swoją walutę duchową – jak apelował Rafał Grupiński, przewodniczący Komisji Edukacji Nauki i Młodzieży, przywołując słowa arcybiskupa Walentego Dymka? Czas pokaże.

Z całą pewnością jednak warto kontynuować projekty, takie

Młodzież w trakcie zakulisowych rozmów z Anną Zalewską

jak Sejm Dzieci i Młodzieży, jak podkreślił to w czasie przemówienia w parlamencie młodych dr Sławomir Kuligowski, dyrektor Ośrodka Rozwoju Edukacji: „(...) także w innych obszarach funkcjonowania państwa, wdrażając młodzież w przedsięwzięcia spoza zagadnień prawnoustrojowych: oświaty, kultury, (...) z zakresu finansów, gospodarki czy obronności”, ponieważ „takie projekty wyzwają dodatkową kreatywność i wniosą w życie publiczne młodego Polaka poczucie interdyscyplinarnej

wiedzy niezbędnej do pełnienia odpowiedzialnej służby na rzecz samorządu terytorialnego i państwa polskiego”.

Tekst: Agnieszka Romerowicz
Zdjęcia: Bogusława Kalinowska

Polska była pierwszym krajem europejskim, który zorganizował dziecięco-młodzieżowy parlament. Obecnie podobne przedsięwzięcia podejmują m.in. Portugalia, Francja, Wielka Brytania, Finlandia i Czechy.

Projekt edukacyjny Sejm Dzieci i Młodzieży ma na celu kształtowanie postaw obywatelskich, upowszechnianie wśród uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat zasad funkcjonowania polskiego Sejmu i demokracji parlamentarnej, a od kilku lat również zaktywizowanie ich do działania na rzecz społeczności lokalnej.

[Źródło](#)

Wystąpienie dyrektora Ośrodka Rozwoju Edukacji dr. Sławomira Kuligowskiego

Z wizytą w Muzeum dla Dzieci

[Muzeum dla Dzieci im. Janusza Korczaka](#) powstało w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie w styczniu 2013 r. Jest muzeum etnograficznym w całości przeznaczonym dla dzieci – to

pierwsza inicjatywa muzealna tego typu w Polsce. Muzeum dla Dzieci jest integralną, ale samodzielną, przestrzennie wyodrębnioną strukturą, gdzie młody gość muzealny może wszystkiego dotykać, wszystko sprawdzać i oglądać z bliska. Tym samym przybliży młodemu odbiorcy wiedzę na temat otaczającego świata, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z miejscem człowieka w kulturze. Jest miejscem inspirującym, otwierającym na dialog, w którym dziecko może poczuć się równoprawnym partnerem dorosłych w odkrywaniu i kształtowaniu świata. Muzeum dla Dzieci posiada własną konstytucję oraz filozofię opartą na kodeksie etycznym jego patrona, Janusza Korczaka, który twierdził, że: „Nie ma dzieci, są ludzie”.

Zespół Muzeum dla Dzieci gości na co dzień grupy edukacyjne – przedszkolne i szkolne, a w weekendy organizuje warsztaty rodzinne, których tematyka jest ściśle związana

z kulturą i tradycjami przede wszystkim Polski, ale również całego świata. Organizowane tu koncerty interaktywne, spektakle, promocje wartościowej literatury dla dzieci cieszą się niesłabnącą popularnością wśród gości. Całość tych działań prowadzona jest z poszanowaniem uniwersalnych wartości, kształtuje w młodych gościach postawy otwartości, szacunku i równości. Muzeum włącza się w akcje społeczne dedykowane dzieciom. Promuje szacunek dla tradycji nowoczesnymi metodami i formami działań. Jest również otwarte na gości o specjalnych potrzebach.

Obecnie w Muzeum trwają prace nad nową wystawą „Patrioci codzienności – rzeczy niepospolite” skierowaną do młodego i najmłodszego widza, promującą zjawisko patriotyzmu w bardzo zwyczajnej formie. Jego przejawami jest szczególnie zaangażowanie w sprawy wspólne, budowanie tożsamości, kształtowanie postaw obywatelskich, pielęgnowanie etosu. To wszystko przejawia się w działalności na rzecz społeczności lokalnych w wymiarze kulturalnym, edukacyjnym, historycznym, etycznym i poprzez pracę na rzecz środowisk narażonych na społeczne wykluczenie, defaworyzowanych. Finansowany jest on przez Muzeum

Historii Polski w ramach projektu „Patriotyzm jutra”.

W ramach przygotowań do wystawy przeprowadzono wywiady i spotkania, które pozwolą poznać i docenić patriotów codzienności. Efekty tych spotkań zostaną utrwalone i w nowatorski sposób zaprezentowane w Muzeum dla Dzieci.

Celem projektu jest upowszechnianie polskiego dziedzictwa kulturowego oraz budowanie, zwłaszcza w młodym pokoleniu, świadomości jego wartości. Ważnym aspektem projektu jest realne wsparcie w procesie poszukiwania i odkrywania własnej tożsamości, korzeni oraz więzi z ojczyzną. We współczesnym świecie istotne jest szerokie rozumienie obywatelskości, ale przede wszystkim poczucie dumy oraz wynikającej z niej siły sprawczej.

Opracowała:

Natalia Radzka

Muzeum dla Dzieci im. Janusza Korczaka w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie